

Samling af Afgørelser

RETTENS KENDELSE (Ottende Afdeling)

30. april 2019 *

»Annulationssøgsmål – EGFL og ELFUL – Kommissionens gennemførelsesafgørelse – forkyndelse for modtageren – offentliggørelse af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* – søgsmålsfrist – begyndelsestidspunkt – for sent anlagt – afvisning«

I sag T-530/18,

Rumænien ved C.-R. Canțâr, E. Gane, C.-M. Florescu og O.-C. Ichim, som befuldmægtigede,

sagsøger,

mod

Europa-Kommissionen ved J. Aquilina og L. Radu Bouyon, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående et søgsmål i henhold til artikel 263 TEUF med påstand om delvis annullation af Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/873 af 13. juni 2018 om udelukkelse fra EU-finansiering af visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt inden for rammerne af Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) (EUT 2018, L 152, s. 29), for så vidt som den vedrører visse udgifter afholdt af Rumænien.

har

RETTEN (Ottende Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A.M. Collins, og dommerne M. Kancheva (refererende dommer) og G. De Baere,

justitssekretær: E. Coulon,

afsagt følgende

* Processprog: rumænsk.

Kendelse

Twistens baggrund

- 1 Den 13. juni 2018 vedtog Europa-Kommissionen gennemførelsesafgørelse (EU) 2018/873, hvorved visse udgifter, som medlemsstaterne har afholdt inden for rammerne af EGFL og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), udelukkes fra EU-finansiering (EUT 2018, L 152, s. 29, herefter »den anfægtede afgørelse«). Kommissionen foretog ved denne afgørelse en finansiell korrektion over for Rumænien på 90 133 370,64 EUR bl.a. vedrørende delforanstaltning 1a med hensyn til foranstaltninger, der henhørte under det integrerede system for forvaltning og kontrol (IFKS), inden for rammerne af »Programmet for udvikling af landdistrikterne ELFUL« for regnskabsårene 2015 og 2016, og delforanstaltning 3a, 5a, 3b et 4b med hensyn til ikke-arealrelaterede foranstaltninger inden for rammerne af »Udvikling af landdistrikterne ELFUL, akse 2« for regnskabsåret 2014.
- 2 Artikel 1 i den anfægtede afgørelse bestemmer:

»De udgifter, der er opført i bilaget, og som medlemsstaternes godkendte betalingsorganer har afholdt og anmeldt inden for rammerne af EGFL og ELFUL, udelukkes fra EU-finansiering.«
- 3 Artikel 2 i den anfægtede afgørelse bestemmer bl.a. følgende:

»Denne afgørelse er rettet til [...] Rumænien [...]«
- 4 Den 14. juni 2018 blev den anfægtede afgørelse meddelt Rumæniens faste repræsentation ved Den Europæiske Union under nr. C(2018) 3826.
- 5 15. juni 2018 blev den anfægtede afgørelse offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Retsforhandlinger og parternes påstande

- 6 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 7. september 2018 har Rumænien anlagt nærværende søgsmål.
- 7 Ved særskilt processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 12. oktober 2018 har Kommissionen fremsat en formalitetsindsigelse under henvisning til artikel 130, stk. 1, i Rettens procesreglement.
- 8 Rumænien fremsatte sine bemærkninger til den af Kommissionen rejste formalitetsindsigelse den 26. november 2018.
- 9 Ved en foranstaltning med henblik på sagens tilrettelæggelse af 24. januar 2019 anmodede Retten Kommissionen om oplysninger vedrørende eventuelle forskelle mellem den anfægtede afgørelses meddelte tekst og dens offentliggjorte tekst.
- 10 Ved skrivelse af 4. februar 2019 efterkom Kommissionen Rettens anmodning og fremlagde de begærede oplysninger.

- 11 I stævningen har Rumænien nedlagt følgende påstande:
- Den anfægtede afgørelse annulleres delvist:
    - Den anfægtede afgørelse annulleres fuldt ud hvad angår delforanstaltning 1a (for i alt 13 184 846,61 EUR for regnskabsårene 2015 og 2016).
    - Den anfægtede afgørelse annulleres fuldt ud hvad angår delforanstaltning 3a, 5a, 3b og 4b (for i alt 45 532 000,96 EUR for regnskabsårene 2014, 2015 og 2016), og subsidiært delvist for perioden forud for den 19. september 2015 (for i alt 21 315 857,50 EUR).
  - Kommissionen tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 12 Kommissionen har i sin formalitetsindsigelse nedlagt følgende påstande:
- Sagen afvises og frifindelse.
  - Rumænien tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 13 I sine bemærkninger til formalitetsindsigelsen har Rumænien gentaget sine påstande og ligeledes nedlagt påstand om, at Retten fremmer sagen til påkendelse i realiteten.

Retlige bemærkninger

- 14 I medfør af procesreglementets artikel 130, stk. 1, kan Retten, såfremt sagsøgte anmoder herom, tage stilling til, om sagen bør afvises, uden at indlede behandlingen af sagens realitet.
- 15 I det foreliggende tilfælde finder Retten, at sagen er tilstrækkeligt oplyst ved sagsakterne til, at den kan træffe afgørelse uden at fortsætte sagens behandling.
- 16 Til støtte for sin formalitetsindsigelse har Kommissionen gjort gældende, at søgsmålet blev anlagt for sent den 7. september 2018. Idet den anfægtede afgørelse blev meddelt Rumæniens faste repræsentation den 14. juni 2018, udløb søgsmålsfristen ifølge Kommissionen den 24. august 2018.
- 17 I sine bemærkninger til formalitetsindsigelsen har Rumænien gjort gældende, at sagen kan antages til realitetsbehandling.
- 18 For det første har Rumænien gjort gældende, at artikel 263, stk. 6, TEUF ikke kan fortolkes således, at begyndelsestidspunktet for tomånedersfristen for anlæg af annulationssøgsmål til prøvelse af en EU-retsakt automatisk og generelt er det tidspunkt, hvor denne retsakt træder i kraft eller får retsvirkninger, med den begrundelse, at artikel 297 TEUF er til hinder for en sådan konklusion.
- 19 For det andet har Rumænien gjort gældende, at begyndelsestidspunktet for tomånedersfristen for anlæg af annulationssøgsmål til prøvelse af en retsakt, som skal meddeles, men som ifølge fast og langvarig praksis fra ophavsmanden til retsaktens side ligeledes offentliggøres i EU-Tidende, uden undtagelse skal være datoen for offentliggørelsen af denne retsakt.
- 20 For det tredje har Rumænien gjort gældende, at denne løsning gælder så meget desto mere i betragtning af de konkrete omstændigheder, hvorunder den anfægtede afgørelse blev meddelt de rumænske myndigheder og offentliggjort. I det foreliggende tilfælde forstærkes retsusikkerheden som følge af, at den anfægtede afgørelse ikke alene blev meddelt, men også offentliggjort, af forskellene i

den tekst, som Kommissionen fremsendte til Rumæniens faste repræsentation den 14. juni 2018, og den tekst, der blev offentliggjort i EU-Tidende den 15. juni 2018, der viser, at den meddelte tekst i det mindste er ufuldstændig.

- 21 Sammenfattende er Rumænien af den opfattelse, at meddelelsesprocedurens lovlighed, idet den meddelte tekst er ufuldstændig, er blevet kompromitteret. Det tidspunkt, fra hvilket Rumænien med tilstrækkelig klarhed og præcision kendte til den anfægtede afgørelses indhold samt begrundelsen herfor, var i praksis tidspunktet for den fuldstændige offentliggørelse. Følgelig begyndte tomånedersfristen for at anlægge søgsmålet at løbe på datoen for offentliggørelsen af den anfægtede afgørelse i EU-Tidende – dvs. den 15. juni 2018 – hvortil bør lægges de i procesreglementets artikel 59 fastsatte fjorten dage samt de ti dage i medfør af den faste afstandsfrist, som er fastsat i samme reglements artikel 60.
- 22 I denne henseende bemærkes for det første, at annulationssøgsmålet ifølge artikel 263, stk. 6, TEUF skal indbringes »inden to måneder efter at retsakten, alt efter sin art, er offentliggjort eller meddelt [sagsøgeren], eller i mangel heraf senest to måneder efter at [sagsøgeren] har fået kendskab til den«.
- 23 I overensstemmelse med procesreglementets artikel 60, forlænges procesfristerne desuden med en fast afstandsfrist på ti dage.
- 24 Det følger af fast retspraksis, at søgsmålsfristerne i henhold til artikel 263 TEUF er præceptive og ikke kan fraviges af parterne eller dommeren (dom af 23.1.1997, Coen, C-246/95, EU:C:1997:33, præmis 21, samt kendelse af 19.4.2016, Portugal mod Kommissionen, T-550/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:237, præmis 22, og af 19.4.2016, Portugal mod Kommissionen, T-551/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:238, præmis 22).
- 25 Målet med EU-bestemmelserne om søgsmålsfrister er at opfylde kravet om retssikkerhed og behovet for at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlighed i retsplejen (jf. i denne retning kendelse af 16.11.2010, Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert mod Kommissionen, C-73/10 P, EU:C:2010:684, præmis 52, af 18.12.2012, Tyskland mod Kommissionen, T-205/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2012:704, præmis 40, og af 19.4.2016, Portugal mod Kommissionen, T-550/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:237, præmis 23).
- 26 For det andet bemærkes, at meddelelse i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i artikel 263, stk. 6, TEUF, er den handling, hvorved den institution, der har udstedt en individuel retsakt, såsom en afgørelse, der vedtages i henhold til artikel 297, stk. 2, tredje afsnit, TEUF, behørigt meddeler denne til adressaten og således giver denne mulighed for at gøre sig bekendt med indholdet heraf og begrundelsen herfor (kendelse af 2.10.2014, Page Protective Services mod EEAS, C-501/13 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2014:2259, præmis 30, af 18.12.2012, Ungarn mod Kommissionen, T-320/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2012:705, præmis 19 og den deri nævnte retspraksis, og af 19.4.2016, Portugal mod Kommissionen, T-550/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:237, præmis 24).
- 27 Det følger endvidere af artikel 297, stk. 2, tredje afsnit, TEUF, at afgørelser, der angiver, hvem de er rettet til, til forskel fra retsakter, der skal offentliggøres i EU-Tidende, meddeles dem, som de er rettet til, og får virkning ved denne meddelelse (dom af 17.5.2017, Portugal mod Kommissionen, C-337/16 P, EU:C:2017:381, præmis 35, samt kendelse af 18.12.2012, Ungarn mod Kommissionen, T-320/11, ikke trykt i Sml., EU:T:2012:705, præmis 20, og af 19.4.2016, Portugal mod Kommissionen, T-550/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:237, præmis 25).
- 28 Når artikel 263, stk. 6, TEUF og artikel 297, stk. 2, tredje afsnit, TEUF sammenholdes, kan det med hensyn til annulationssøgsmål udledes, at den dato, der skal tages i betragtning ved fastsættelsen af søgsmålsfristens begyndelsestidspunkt, er datoen for offentliggørelsen, når offentliggørelsen – som retsaktens ikrafttræden afhænger af – er fastsat i denne traktat, mens det er datoen for meddelelsen i

de øvrige tilfælde, der er nævnt i artikel 297, stk. 2, tredje afsnit, TEUF, herunder i forbindelse med afgørelser, der angiver, hvem de er rettet til (dom af 17.5.2017, Portugal mod Kommissionen, C-337/16 P, EU:C:2017:381, præmis 36).

- 29 Domstolen bekræftede denne fortolkning af artikel 263, stk. 6, TEUF, da den for så vidt angår retsakter, der angiver, hvem de er rettet til, fastslog, at retsakten alene er gyldig, når den er blevet meddelt adressaten, selv om den ligeledes er blevet offentliggjort i EU-Tidende (dom af 13.7.1966, Consten og Grundig mod Kommissionen, 56/64 og 58/64, EU:C:1966:41, præmis 491, og af 17.5.2017, Portugal mod Kommissionen, C-337/16 P, EU:C:2017:381, præmis 37).
- 30 I den foreliggende sag angiver den anfægtede afgørelse imidlertid udtrykkeligt Rumænien som adressat, hvilket fremgår af afgørelsens artikel 2, og den blev meddelt Rumæniens faste repræsentation den 14. juni 2018. Endvidere har Rumænien ikke bestridt at være adressat for den anfægtede afgørelse eller at være blevet meddelt denne den 14. juni 2018.
- 31 Følgelig fik den anfægtede afgørelse, der er en individuel retsakt, som er rettet til Rumænien, i henhold til artikel 297, stk. 2, tredje afsnit, TEUF virkning for Rumæniens vedkommende i kraft af meddelelsen heraf den 14. juni 2018. Som følge af denne meddelelse har Rumænien været i stand til at få kendskab til den nævnte afgørelses indhold samt begrundelsen herfor.
- 32 Det skal således konkluderes, at fristen for anlæggelse af et søgsmål til prøvelse af den anfægtede afgørelse begyndte at løbe fra meddelelsen heraf til Rumæniens faste repræsentation og ikke fra offentliggørelsen heraf i EU-Tidende.
- 33 I øvrigt finder procesreglementets artikel 59 ikke anvendelse i det foreliggende tilfælde, eftersom denne artikel kun finder anvendelse i det tilfælde, hvor fristen for anlæggelse af et søgsmål til prøvelse af en retsakt fra en institution begynder at løbe fra offentliggørelsen heraf i EU-Tidende.
- 34 Denne konklusion ændres ikke af Rumæniens argumenter.
- 35 Rumænien har i det væsentlige gjort gældende, at begyndelsestidspunktet for søgsmålsfristen i den foreliggende sag er offentliggørelsen af den anfægtede afgørelse i EU-Tidende og ikke meddelelsen heraf. Dette følger angiveligt for det første af den manglende overensstemmelse mellem på den ene side kriteriet for begyndelsestidspunktet for fristen for anlæggelse af annulationssøgsmål til prøvelse af en retsakt fra en institution og på den anden side det tidspunkt, hvor denne retsakt træder i kraft, for det andet den atypiske situation forårsaget af Kommissionens faste praksis, hvorefter sådanne afgørelser offentliggøres samtidig med, at de meddeles til dem, de er rettet til, og for det tredje forskelle mellem den anfægtede afgørelses meddelte tekst og dens offentliggjorte tekst.
- 36 For det første har Rumænien hævdet, at det fremgår af retspraksis, at det tidspunkt, hvor en retsakt træder i kraft eller får retsvirkninger, ikke automatisk og uden undtagelse er begyndelsestidspunktet for tomånedersfristen for anlæggelse af et annulationssøgsmål, og at det med henblik på udøvelse af retten til sagsanlæg er den funktion, hvorved der rent faktisk underrettes om EU-retsaktens indhold, der er relevant. Den manglende overensstemmelse mellem begyndelsestidspunktet for fristen for anlæggelse af annulationssøgsmål til prøvelse af en retsakt fra en EU-institution og det tidspunkt, hvor denne retsakt træder i kraft, medfører, at begyndelsestidspunktet for fristen for at anlægge sag til prøvelse af den anfægtede afgørelse, selv om retsakten allerede er trådt i kraft og har fået virkning for Rumæniens vedkommende, kunne være den efterfølgende offentliggørelsen heraf i EU-Tidende.
- 37 I denne henseende bemærkes, at Rumæniens argumentation er baseret på en forveksling mellem betingelserne for, at annulationssøgsmål kan antages til realitetsbehandling i artikel 263 TEUF, og betingelserne for gyldigheden af den retsakt, der anfægtes inden for rammerne af et sådant søgsmål

(jf. i denne retning kendelse af 11.12.2006, MMT mod Kommissionen, T-392/05, ikke trykt i Sml., EU:T:2006:382, præmis 33). Denne argumentation kan således ikke rejse tvivl om, at det er meddelelsen af den anfægtede afgørelse, der er relevant som begyndelsestidspunkt for søgsmålsfristen.

- 38 Derudover er Rumæniens argumentation irrelevant, for så vidt som den citerer flere eksempler fra retspraksis, hvor offentliggørelsen ganske vist var begyndelsestidspunktet for søgsmålsfristen, men udelukkende som følge af, at den pågældende retsakt ikke var blevet meddelt sagsøgeren. I den foreliggende sag fik Rumænien imidlertid som adressat for den anfægtede afgørelse på behørig vis meddelelse herom, og det er denne meddelelse, der for Rumæniens vedkommende udgør begyndelsestidspunktet for søgsmålsfristen.
- 39 Hvad således angår Rumæniens argument om, at Domstolen i dom af 10. marts 1998, Tyskland mod Rådet (C-122/95, EU:C:1998:94, præmis 35), angiveligt bekræftede, at begyndelsestidspunktet for fristen for anlæggelse af et søgsmål til prøvelse af en EU-retsakt er tidspunktet for retsaktens offentliggørelse, selv om dette tidspunkt ikke er relevant for retsaktens ikrafttrædelse, er det tilstrækkeligt at bemærke, at den omtvistede retsakt i den nævnte sag var en forordning, der blev vedtaget som følge af en international aftale indgået af Unionen, dvs. en almengyldig retsakt henvendt til alle medlemsstaterne, hvis offentliggørelse i EU-tidende fik søgsmålsfristen til at løbe, og som der ikke var givet nogen meddelelse om (jf. i denne retning kendelse af 4.7.2012, ICO Satellite mod Kommissionen, T-350/09, ikke trykt i Sml., EU:T:2012:341, præmis 36). I den nævnte dom fastslog Domstolen, at kriteriet om den dato, på hvilken sagsøgeren har fået kendskab til retsakten, som udgangspunkt for søgsmålsfristen er subsidiært i forhold til kriterierne om retsaktens offentliggørelse eller meddelelse. Det fremgår på ingen måde heraf, at kriteriet om meddelelse er subsidiært i forhold til kriteriet om offentliggørelse.
- 40 Hvad ligeledes angår det konnektive anbringende om, at Retten i kendelse af 21. november 2005, Tramarin mod Kommissionen (T-426/04, EU:T:2005:405, præmis 49), fastslog, at »når det drejer sig om retsakter, som efter den berørte institutions faste praksis er genstand for en offentliggørelse [...], [var] det [...] datoen for offentliggørelse, der iværksatte søgsmålsfristen«, er det tilstrækkeligt at bemærke, at det i denne sag ikke var sagsøgeren, som den afgørelse, der var blevet meddelt, var rettet til, men en interesseret tredjepart. I den foreliggende sag er den anfægtede afgørelse imidlertid blevet behørigt meddelt Rumænien, som den omtvistede afgørelse er rettet til.
- 41 Hvad i øvrigt angår henvisningen til dom af 23. april 2013, Gbagbo m.fl. mod Rådet (C-478/11 P-C-482/11 P, EU:C:2013:258, præmis 58 og 59), er det tilstrækkeligt at bemærke, at Domstolen fastslog, at artikel 263, stk. 6, TEUF ikke ville blive anvendt på en ensartet måde, hvis begyndelsestidspunktet for beregningen af fristen for anlæggelse af et annulationssøgsmål, for så vidt angår de personer og enheder, hvis navne er opført på listerne i bilagene til retsakter, der er vedtaget på grundlag af bestemmelserne vedrørende den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, i forhold til disse personer var datoen for offentliggørelsen af den omhandlede retsakt og ikke den dato, hvor denne blev meddelt dem. Heraf følger det ifølge Domstolen, at selv om ikrafttrædelsen af retsakter som de omtvistede sker ved deres offentliggørelse, løber fristen for anlæggelse af et annulationssøgsmål i henhold til artikel 263, stk. 4, TEUF for hver af de nævnte personer og enheder fra datoen for den meddelelse, som skal foretages til dem. Det fremgår tydeligt af denne dom, at kriteriet om meddelelse eller kriteriet om individuel meddelelse skal anvendes som begyndelsestidspunkt for søgsmålsfristen, selv når kriteriet om offentliggørelse bestemmer tidspunktet for den pågældende retsaktens ikrafttrædelse. Denne retspraksis kan således på ingen måde støtte Rumæniens opfattelse, hvorefter begyndelsestidspunktet for søgsmålsfristen skulle være offentliggørelsen, eftersom denne retspraksis tværtimod, selv i et tilfælde, hvor offentliggørelsen bestemte, hvornår den pågældende retsakt trådte i kraft og fik retsvirkninger, udtrykkeligt forkaster denne opfattelse.
- 42 For det andet har Rumænien gjort gældende, at der i Kommissionen findes en langvarig fast praksis bestående i at offentliggøre dens afgørelser om udelukkelse fra EU-finansiering af visse udgifter, som afholdtes inden for rammerne af Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den

Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) i EU-Tidende, samtidig med, at Kommissionen meddeler afgørelserne til dem, de er rettet til. I en sådan atypisk situation, hvor en individuel retsakt ligeledes offentliggøres, kan adressaterne få kendskab til retsaktens indhold og begrundelsen herfor – således at de er i stand til gøre brug af deres ret til sagsanlæg inden for den tomånedersfrist, der er fastsat i artikel 263, stk. 6, TEUF – i kraft af offentliggørelsen og ikke meddelelsen. Når adressaten således er blevet gjort bekendt med en retsakt på to måder – i det foreliggende tilfælde ved offentliggørelse og meddelelse – påbyder retssikkerhedsprincippet og retten til en effektiv retsbeskyttelse, at begyndelsestidspunktet for tomånedersfristen for anlæggelse af et annulationssøgsmål er datoen for offentliggørelsen af retsakten og ikke datoen for meddelelsen heraf.

- 43 I denne henseende bemærkes indledningsvis, at Retten i dom af 15. september 1998, BP Chemicals mod Kommissionen (T-11/95, EU:T:1998:199, præmis 48-51), bemærkede, at der eksisterer den faste praksis, at Kommissionen offentliggør afgørelser som den, der var omhandlet i den sag, der gav anledning til den nævnte dom – dvs. en afgørelse om statsstøtte – og fastslog, at sagsøgeren med føje kunne påregne, at den anfægtede afgørelse ville blive offentliggjort i EU-Tidende. Selv om det er rigtigt, at Retten i det væsentlige fastslog, at det således var fra denne offentliggørelse, at fristen for at anlægge sag til prøvelse af den pågældende afgørelse var begyndt at løbe, præciserede Retten imidlertid, at dette kun var tilfældet, hvis – og alene hvis – den omtvistede afgørelse ikke tidligere var blevet meddelt sagsøgeren. Det følger derfor af den nævnte dom, at selv hvis det antages, at der eksisterer den faste praksis, at Kommissionen offentliggør afgørelser som den i den foreliggende sag omhandlede om udelukkelse fra finansiering fra EU's landbrugsfonde, skal der med henblik på at beregne søgsmålsfristen tages hensyn til meddelelsen af den nævnte afgørelse til den medlemsstat, som afgørelsen er rettet til, og ikke offentliggørelsen heraf i EU-Tidende, når sidstnævnte er sket senere (jf. i denne retning kendelse af 23.11.2015, Slovenien mod Kommissionen, T-118/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:912, præmis 27 og 28, og af 19.4.2016, Portugal mod Kommissionen, T-550/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:237, præmis 35 og 36). I den foreliggende sag er det imidlertid ubestridt, at den anfægtede afgørelse blev meddelt Rumænien før offentliggørelsen heraf.
- 44 Endvidere kan Rumænien ikke med føje gøre gældende, at Kommissionen hos adressaterne, henset til omstændighederne, har skabt en berettiget forventning om, at der sker offentliggørelse i EU-Tidende, hver gang Kommissionen vedtager afgørelser som den anfægtede afgørelse, og at der af denne offentliggørelse følger de konsekvenser, der almindeligvis følger af offentliggørelsen af retsakter, i forhold til hvilke EU-retten fastsætter en pligt til offentliggørelse. Rumænien har nemlig ikke fremført noget, der gør det muligt at hævde, at Kommissionen skulle have givet sådanne præcise løfter herom (jf. i denne retning dom af 16.12.2010, Kahla Thüringen Porzellan mod Kommissionen, C-537/08 P, EU:C:2010:769, præmis 63 og den deri nævnte retspraksis, samt kendelse af 23.11.2015, Slovenien mod Kommissionen, T-118/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:912, præmis 28, og af 19.4.2016, Portugal mod Kommissionen, T-550/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:237, præmis 37).
- 45 Hvad derudover angår argumentet om, at en sådan fortolkning af artikel 263 TEUF er i strid med retssikkerhedsprincippet og retten til en effektiv retsbeskyttelse, er det tilstrækkeligt at bemærke, at denne fortolkning i henhold til fast retspraksis er fuldt ud i overensstemmelse med formålet med klage- og søgsmålsfristerne, der har til formål at værne om retssikkerheden, således at det undgås, at EU-retsakter, der afføder retsvirkninger, kan anfægtes i ubegrænset tid (dom af 7.7.1971, Müllers mod ØSU, 79/70, EU:C:1971:79, præmis 18, af 17.2.1972, Richez-Parise mod Kommissionen, 40/71, EU:C:1972:9, præmis 6, og af 12.7.1984, Moussis mod Kommissionen, 227/83, EU:C:1984:276, præmis 12), og modsvarer nødvendigheden af at undgå enhver forskelsbehandling eller vilkårlig behandling i retsplejen (dom af 4.2.1987, Cladakis mod Kommissionen, 276/85, EU:C:1987:57, præmis 11, af 29.6.2000, Politi mod ETF, C-154/99 P, EU:C:2000:354, præmis 15, og af 5.3.2008, Combescot mod Kommissionen, T-414/06 P, EU:T:2008:58, præmis 43).
- 46 Hvad derudover angår det konnekse anbringende om, at Domstolen i dom 19. december 2012, Leno Marken (C-149/11, EU:C:2012:816, præmis 39), angiveligt bekræftede, at der, når en bestemmelses ordlyd er uklar, skal tages hensyn til den kontekst, hvori denne bestemmelse indgår, og de formål, der

forfølges med denne, er det tilstrækkeligt at minde om, at det er ubestridt, at ordlyden af artikel 263 TEUF læst alene eller i sammenhæng med artikel 297 TEUF ikke giver anledning til nogen tvivl (jf. i denne retning kendelse af 23.11.2015, Slovenien mod Kommissionen, T-118/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2015:912, præmis 31, og af 19.4.2016, Portugal mod Kommissionen, T-550/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:237, præmis 33).

- 47 Endelig må det konstateres, at det netop er fastsættelsen af kriteriet om meddelelse som det eneste begyndelsestidspunktet for fristen for anlæggelse af et annulationssøgsmål til prøvelse af retsakter, der angiver, hvem de er rettet til, der garanterer retssikkerheden og en effektiv retsbeskyttelse i modsætning til en hybrid løsning som den, Rumænien argumenterer for, hvorefter adressaten for en retsakt, der på behørig vis har fået meddelelse herom, desuden skal holde øje med den eventuelle og usikre – idet denne ikke er obligatorisk – offentliggørelse heraf i EU-Tidende.
- 48 For det tredje har Rumænien i det væsentlige gjort gældende, at søgsmålsfristens begyndelsestidspunkt bør være den fuldstændige offentliggørelse – og ikke den ufuldstændige meddelelse – af den anfægtede afgørelse. Ifølge Rumænien medfører forekomsten af forskelle i teksten i den anfægtede afgørelse, der blev meddelt den 14. juni 2018, og den, der blev offentliggjort den 15. juni 2018, at meddelelsen til Rumæniens faste repræsentation var ufuldstændig og ikke gjorde det muligt for Rumænien at opnå kendskab til retsaktens indhold. I denne henseende har Rumænien i første omgang påberåbt sig forskelle i de bestemmelser, der vedrører andre medlemsstater. Hvad derefter angår de bestemmelser, der omhandler Rumænien, har medlemsstaten gjort gældende, at de oplysninger, der i budgetpost 6701 og 6711 er indeholdt i femte søjle, der svarer til foranstaltningen »Godkendelse« vedrørende henholdsvis regnskabsåret 2014 og 2015, er ufuldstændige for så vidt angår begrundelserne »MLE ELFUL IKKE-IFKS« og »MLE ELFUL IFKS«, idet den meddelte version alene på uklar vis nævner »beløb« (sumă på rumænsk). Ifølge Rumænien berører forskellene væsentlige aspekter såsom foranstaltningerne, begrundelserne og korrektionstyperne og har en direkte indvirkning på beslutningen om at anlægge annulationssøgsmål, og på hvordan dette søgsmål skal udarbejdes. Rumænien har i øvrigt gjort gældende, at visse forskelle netop vedrører anvendelsen af formuleringen »anslået beløb«, som anfægtes i stævningen.
- 49 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det følger af Domstolens faste praksis, at en afgørelse er behørigt meddelt, når den er blevet meddelt sin adressat, og når denne blev i stand til få kendskab hertil. Hvad angår sidstnævnte betingelse har Domstolen fastslået, at denne er opfyldt, når adressaten har været i stand til at få kendskab til afgørelsens indhold og begrundelsen herfor (jf. dom af 17.5.2017, Portugal mod Kommissionen, C-337/16 P, EU:C:2017:381, præmis 47 og 48, og af 21.3.2019, Eco-Bat Technologies m.fl. mod Kommissionen, C-312/18 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:235, præmis 25 og 26).
- 50 Heraf følger det, at en rent formel fejl eller en udeladelse, der, selv om den ikke er rent formel, ikke forhindrer den meddelte afgørelses adressat i at få kendskab til afgørelsens indhold og begrundelsen herfor, ikke berører anvendelsen af den i artikel 263, stk. 6, TEUF fastsatte søgsmålsfrist (jf. i denne retning dom af 17.5.2017, Portugal mod Kommissionen, C-337/16 P, EU:C:2017:381, præmis 48-50, og af 21.3.2019, Eco-Bat Technologies m.fl. mod Kommissionen, C-312/18 P, ikke trykt i Sml., EU:C:2019:235, præmis 27).
- 51 I den foreliggende sag er det hensigtsmæssigt i første omgang at fastslå, at anbringendet om tilstedeværelsen af eventuelle forskelle i bestemmelser, der omhandler andre medlemsstater, ikke kan tiltrædes, idet disse forskelle under alle omstændigheder er irrelevante og ikke berører Rumæniens søgsmål (jf. i denne retning kendelse af 19.4.2016, Portugal mod Kommissionen, T-550/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:237, præmis 42).
- 52 Hvad derefter angår de bestemmelser, der vedrører Rumænien, bemærkes, ligesom Kommissionen har gjort det i sin besvarelse af Rettens spørgsmål, at der er mindre forskelle mellem den meddelte version og den offentliggjorte version af den femte søjle i tabellen i bilaget til den anfægtede afgørelse. I den

version, der blev meddelt Rumæniens faste repræsentation, kunne ordet »estimată« (anslået), der anvendes i korrektionstypen »sumă estimată« (anslået beløb) på grund af problemer i forbindelse med trykningen af tabellen i bilaget til den anfægtede afgørelse ikke ses, fordi det overskred rammen for tabellens felter for visse budgetposter, hvor kun ordet »sumă« (beløb) var anført. Dette problem forekom ikke senere i den version, der blev offentliggjort i EU-Tidende.

- 53 Det skal imidlertid bemærkes, at dette problem med trykningen ikke vanskeliggør forståelsen af oplysningerne i bilaget. Det skal nemlig bemærkes, at der i den pågældende femte søjle kun kunne anføres fire korrektionstyper, nemlig for det første »punktvis« for korrektioner, i forhold til hvilke de ikke-støtteberettigede beløb kan identificeres (punctuală eller calculată på rumænsk), for det andet »standardsats« for standardkorrektioner (rată forfaitară på rumænsk), for det tredje »anslået beløb« for korrektioner, der er ekstrapoleret ud fra et kendt beløb (sumă estimată på rumænsk), og for det fjerde »ekstrapoleret« for korrektioner, der er ekstrapoleret ud fra et kendt procenttal (extrapolate på rumænsk). Eftersom tre korrektionstyper havde helt andre betegnelser på rumænsk end ordet »sumă« (beløb), kan sidstnævnte klart og utvetydigt alene svare til korrektionstypen »sumă estimată« (anslået beløb).
- 54 Derudover har Kommissionen præciseret, at Rumænien ligeledes modtog de pågældende tabeller pr. e-mail fra Kommissionens generalsekretariat den 15. juni 2018. I dette tilfælde ville det have været tilstrækkeligt blot at læse det bilag, der blev sendt pr. e-mail, for at afklare disse forskelle.
- 55 For så vidt som Rumænien har anfægtet anvendelsen af formuleringen »sumă estimată« (anslået beløb) skal det, ligesom Kommissionen har gjort det i dens besvarelse af Rettens spørgsmål, i øvrigt bemærkes, at to korrektioner rent faktisk ved en fejl blev klassificeret som »sumă estimată« (anslået beløb) i stedet for »rată forfaitară« (standardsats).
- 56 Det skal dog konstateres, at denne fejl forekom såvel i den tekst, Kommissionen meddelte til Rumæniens faste repræsentation den 14. juni 2018, som den tekst, der blev offentliggjort i EU-Tidende den 15. juni 2018, således at Rumænien ikke kan gøre gældende, at en sådan fejl forhindrede medlemsstaten i at anlægge sag inden for den fastsatte frist.
- 57 Desuden har Kommissionen præciseret, at denne mindre redaktionelle fejl hverken blev begået i forbindelse med den administrative procedure eller i den sammenfattende rapport (summary report), der indeholder begrundelsen for den anfægtede afgørelse. I dette tilfælde kan der ikke have været nogen uklarhed for så vidt angår korrektionens art.
- 58 Det skal følgelig fastslås, at sådanne mindre forskelle mellem den meddelte tekst og den offentliggjorte tekst, der er forårsaget af et problem med trykningen af tabellen i bilaget til den anfægtede afgørelse, såvel som en mindre redaktionel fejl, der forekommer i begge teksterne, ikke var til hinder for, at Rumænien med tilstrækkelig klarhed og præcision kunne få kendskab til denne afgørelses indhold, forstå begrundelsen herfor og anlægge sag til prøvelse heraf inden for den fastsatte frist (jf. i denne retning kendelse af 19.4.2016, Portugal mod Kommissionen, T-550/15, ikke trykt i Sml., EU:T:2016:237, præmis 43).
- 59 Den i præmis 32 ovenfor anførte konklusion om, at fristen for anlæggelse af et søgsmål til prøvelse af den anfægtede afgørelse begyndte at løbe fra meddelelsen heraf til Rumæniens faste repræsentation og ikke fra offentliggørelsen heraf i EU-Tidende, skal således bekræftes.
- 60 Henset til samtlige ovenstående betragtninger og i overensstemmelse med procesreglementets artikel 58 og 60 udløb søgsmålsfristen inklusiv afstandsfristen følgelig den 24. august 2018 ved midnat.
- 61 Rumænien indgav imidlertid først stævningen den 7. september 2018.

- 62 Heraf følger det, at søgsmålet klart er blevet anlagt efter udløbet af den fastsatte frist og således for sent.
- 63 Endelig har Rumænien hverken godtgjort eller blot påberåbt sig, at der er tale om en undskyldelig fejl, eller at der foreligger omstændigheder, som ikke kunne forudses, eller force majeure, således at Retten kan fravige den fastsatte frist i henhold til artikel 45, stk. 2, i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, som i medfør af artikel 53 i nævnte statut finder anvendelse på rettergangsmåden ved Retten.
- 64 Det følger af samtlige ovenstående betragtninger, at nærværende søgsmål skal afvises i sin helhed.

Sagsomkostninger

- 65 Ifølge procesreglementets artikel 134, stk. 1, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 66 Da Rumænien har tabt sagen, bør det pålægges Rumænien at bære sine egne omkostninger og at betale de af Kommissionen afholdte omkostninger i overensstemmelse med dennes påstand herom.

På grundlag af disse præmisser bestemmer

RET TEN (Ottende Afdeling):

- 1) Sagen afvises.**
- 2) Rumænien bærer sine egne omkostninger og betaler de af Europa-Kommissionen afholdte omkostninger.**

Udfærdiget i Luxembourg den 30. april 2019.

E. Coulon
Justitssekretær

A.M. Collins
Afdelingsformand